

24. november 2021
2021-5058

Kommissorium for undersøgelse af vendespor ved Københavns Lufthavn Station

Baggrund

Med den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035 (S, V, DF, SF, RV, EL, K, NB, LA, ALT og KD) af 28. juni 2021 blev det besluttet at afsætte 303 mio. kr. (2022-priser) til etablering af et vendespor ved Københavns Lufthavn Station.

Med den samme politiske aftale blev der afsat 8,0 mio. kr. (2022-priser) til udarbejdelse af et beslutningsgrundlag på VVM-niveau af et vendespor ved Københavns Lufthavn Station.

Etablering af et vendespor ved Københavns Lufthavn Station vil gøre det muligt at vende tog fra Sverige, hvilket vil muliggøre en styrkelse af Øresundstrafikken med flere tog over Øresund, og vil afbøde effekten af forsinkede tog fra Sverige, som i dag er nødt til at fortsætte til Københavns H. Samtidig vil et vendespor afhængig af den valgte køreplan kunne frigive kapacitet på Øresundsbanen i myldretiden, således at flere tog fra den danske trafik kan køre til Amager og Københavns Lufthavn.

Sund & Bælt A/S færdiggjorde i april 2021 en forundersøgelse af et vendespor på Øresundsbanen. Det er en forudsætning for etablering af vendesporet, at Københavns Lufthavn Station udvides og der etableres retningsdrift på sporene omkring stationen.

Figur 1.1 Illustration af vendespor på Øresundsbanen

Note: Vendesporet er i ovenstående illustration markeret med tyndeblå strek.

Kilde: Forundersøgelse af vendespor ved Københavns Lufthavn (2021)

Opgave

Der udarbejdes et beslutningsgrundlag på fase 2-niveau i henhold til ny anlægsbudgettering for etablering af et vendespor ved Københavns Lufthavn Station. Undersøgelsen skal konsolidere resultaterne af forundersøgelsen gennem en mere dybdegående undersøgelse, således der foreligger et fyldestgørende beslutningsgrundlag for etablering af et vendespor ved København Lufthavn Station.

Fase 2-undersøgelsen skal omfatte følgende punkter:

- Ansøgning om screeningsafgørelse til Trafikstyrelsen, som træffer afgørelse om, hvorvidt der er VVM-pligt for projektet.
- Udarbejdelse af projektforslag og visualiseringer.
- Vurderinger af banetekniske- og trafikale konsekvenser, herunder opdatering af de trafikale effekter. Dette sker i samarbejde med Banedanmark, som har det tværgående overblik over trafik og tilstødende projekter, som påvirker trafikken.
- Geotekniske analyser og vurderinger af areal- og ejendomsforhold, herunder relationer til gældende planlægning.
- Udarbejdelse af risikovurdering, anlægsoverslag og forslag til afløb, herunder eventuelle synergieffekter som følge af organisering med øvrige kapacitetsudvidelsesprojekter på Øresundsbanen.
- En samfundsøkonomisk beregning.
- Vurdering af mulige besparelsetiltag.
- Afklaring og plan for gennemførelse i relation til Signalprogrammet i Banedanmark.

Såfremt det af Sund & Bælt A/S vurderes hensigtsmæssigt for projektets fremdrift at foretage en fremrykket projektering parallelt med udarbejdelse af fase 2-undersøgelsen kan Sund & Bælt A/S gøre dette efter nærmere aftale med Transportministeriets departement.

Ekstern kvalitetssikring

Efter principperne i ny anlægsbudgettering om ekstern kvalitetssikring af projekter med et anlægsoverslag på mere end 250 mio. kr. vil der blive gennemført ekstern kvalitetssikring af projektet.

Grundlaget for den eksterne kvalitetssikring omfatter blandt andet materiale om den tekniske udformning, anlægsoverslag med tilhørende dokumentation for mængder, risikoanalyse og samfundsøkonomiske beregninger.

Tidsplan

Sund & Bælt A/S vurderer, at undersøgelsen kan gennemføres på ca. et år, såfremt der ikke skal gennemføres en VVM-undersøgelse. Ved en igangsættelse af undersøgelsen ultimo 2021 forventes beslutningsgrundlaget således at foreligge 1. kvartal 2023.

Projektets tidsplan eksklusiv VVM-undersøgelse:

- Ultimo 2021: Undersøgelsen bliver igangsat.
- November 2022: VVM-screening bliver afsluttet.
- December 2022: Anlægsoverslag og risikovurdering bliver afsluttet.
- Februar 2023: Ekstern kvalitetssikring bliver afsluttet.
- April 2023: Afrapportering til Transportministeriets departement.

Såfremt der mod forventning skal gennemføres en VVM-undersøgelse af projektet, vurderer Sund & Bælt A/S, at undersøgelsen kan gennemføres på ca. to år. Ved en igangsættelse af undersøgelsen ultimo 2021 forventes beslutningsgrundlaget således at foreligge 1. kvartal 2024, såfremt der skal gennemføres VVM-undersøgelse.

Grænseflader og interesser

Projektorganisationen i Sund & Bælt A/S varetager arbejdet med indhentning af kommunale tilladelser og øvrig koordination med relevante kommuner.

Sund & Bælt A/S skal sikre en tæt dialog med Banedanmark under hele projektet med henblik på rettidig koordinering med Signalprogrammet og Banedanmarks øvrige projekter.

Trafikstyrelsen bistår Sund & Bælt A/S med udarbejdelsen af togdriftsoplægget og de samfundsøkonomiske beregninger. Til brug for udarbejdelsen af togdriftsoplægget inddrages trafikplangruppen i regi af Transportministeriets departement.

Organisering

Undersøgelsen gennemføres i en projektorganisation i Sund & Bælt A/S. Sund & Bælt A/S skal inddrage relevante kommuner, styrelser, passager- og godsoperatører samt eventuelt andre relevante eksterne interessenter undervejs i undersøgelsen.

Der nedsættes samtidig en følgegruppe bestående af Transportministeriets departement, Banedanmark og Sund & Bælt A/S. Gruppen kommer desuden til at følge de øvrige jernbaneprojekter på Øresundsbanen (udvidelse af Københavns Lufthavn Station og overhalingsspor til godstog ved Kalvebod).